

LAPIN LIITTO

Kyläkirje 3 / 2010

LAPIN LIITON MENNÄÄN KYLÄÄN ! –HANKE

&

Maakunnallinen kylien yhteenliittymä
LAPIN KYLÄTOIMINNAN TUKI RY

TÄSSÄ KYLÄKIRJEESSÄ MUUN MUASSA :

- LAPIN KYLÄTOIMINTA JÄRJESTÄYTYI	Sivut 7- 8
- ITSELUOTTAMUSTA JA MUIDEN ARVOSTUSTA	Sivut 3 - 4
- KYLIEN NEUVOSTOSTA	Sivu 6
- LAPIN LAAJAKAISTAHOJELMAN TOTEUTUMISTILANNE	Sivu 11
- KANSIJUTTU : KYLÄTALO GIISÄ UTSJOELLA	Sivu 9

Tervehdys kylätoimijat!

Elämme jännittävää aikaa! Vuosi on lähestymässä loppuaan ja jouluvalmistelut ovat jo täydessä vauhdissa. Monissa kodeissa joulupukkia jo odotellaan, ehkä hieman jännitetäänkin ollaanko oltu riittävän kilttejä...tuleeko pukki ollenkaan? Lähiaikoina pukki vieraillee kyliemme harventuneilla kouluilla kyselemässä ollaanko sitä oltu kilttejä?...mitä vastaisin, sopii monenkin kysyä itseltään!

Kylätoiminnan saralla olemme kaikki toimineet omien voimavarojen mukaisesti, kukin omalla tahollamme. Tuosta työstä tahdon teitä kaikkia kiittää ja toivon teille voimia sen pyyteettömän työn tekemiseen myös tulevana vuonna 2011.

Lapin Kylätoiminnan Tuki ry:n puheenjohtajana kiitän teitä onnistuneista kylätoimintapäivistä Rovaniemellä! Kylätoimintapäiväperinnettä ja toimintaa maakunnan kaikkien kylien hyväksi tulemme jatkamaan vaikka olemme saaneet jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan toimineelle perinteelle kilpailijan, joka keinoja kaihtamatta pyrkii hankkimaan jäseniä toimintakentästämme.

Toimintamme perusedellytykset ovat kunnossa (julkisen vallan tuki), siitä osoituksena Lapin liiton Mennään kylään! -hanke kyläkoordinaattorina Juha Kutuniva sekä Suomen kylätoiminta ry:n (SYTY:n) Lapin maakunnalle kohdentaman tuen avulla palkattu kyläasiamies Pirjo Riskilä. Kylätoimintapäivillä pidetyn kokouksen yhteydessä muutamme yhdistyksemme sääntöjä. Entiselle rekisteröitymättömälle Lapin kylätoiminnalle oli annettu tehtäväksi rekisteröityä; kaksilla aikaisemmilla kylätoimintapäivillä. Uusien sääntöjen myötä hallituksen kokoonpano kasvaa aikaisemmasta kolmesta hengestä kahteentoista. Sääntömuutoksella pyritään huomioimaan rahoittajatahojen vaatimukset rahoitettavan toiminnan avoimuudesta sekä läpinäkyvyydestä. Myös laajan maakuntamme useampien kylien ääni pääsee kuuluville hallitustyöskentelyyn. Vuosikokouksessa valitaan määräajaksi hallituksen jäsenet. Tällä menettelyllä varmistetaan alueellinen vuorottelu hallituspaikkoja jaettaessa! Sääntömuutoksekokouksen päätöksen mukainen nimi ei ollut käytettävissämme joten sen joudumme uudessa kokouksessa päättämään! Laajemmista kokouksista kutsut tulevat sääntöjen mukaisesti paikallisiin päälehtiin.

Pian on aika rauhoittua joulun viettoon. Ylensyönnin ja muiden Joulukiireiden keskellä toivon teidän, kyläläiset, uhraavan hetken ja ajatuksen kylänne hyväksi. Ideanne, ehdotuksenne, kylätoiminnan kehittämiseksi ovat hyviä ja työntekijämme ovat teitä varten, ollaan kuulolla.

Näillä sanoilla toivotan teille kaikille

Rauhallista Joulua Ja Kylätoiminnallista Vuotta 2011

Lapin kylätoiminnan tuki ry:n pj JiiPee Lumpus

Itseluottamusta ja muiden arvostusta

Kylätoiminta jaksaa yllättää. Olen vuodesta 1967 lähtien ollut mukana kylien kehitystyössä tavalla tai toisella, aluksi tutkijana, sitten Kyläasiain neuvottelukunnan toimihenkilönä, muutaman hiljaisen vuoden jälkeen 16 vuotta liikkeen puheenjohtajana. Kokemuksia ja tuntumaa on tullut. Silti yllätyksiä tulee jatkuvasti perhepolitiikan tapaan!

Yksi asia on erityisesti mietityttänyt - ja pitkään. En tiedä edes, olenko oikeassa, mutta kovin usein yllätän itseni miettimässä asiaa. Kysymys liittyy minkä hyvänsä yhteiskunnallisen toiminnan itseisarvollisuuteen suhteessa muihin toimintoihin. Tähän peruskysymykseen puolestaan liittyy yllättävän usein kysymys tavoitteiden ja toiminnan ajantasaisuudesta tai oivalluksesta tai sen puutteesta hyödyntää etsikkoaika. Tunnustan, että olen molemmissa kysymyksissä kokenut pettymyksiä: kylätoiminta ei ole pystynyt suhteuttamaan omia tavoitteitaan tai tehtäviään yhteiskunnan mahdollisuuksiin ja vaatimuksiin, ei luota riittävästi itseensä tai luottaa hullulla tavalla!

Lapin kylätoiminnan ympärillä käytävä keskustelu ja ristiveto ovat asiasta yksi hyvä esimerkki. Onko edelleen henkilöitä, jotka olettavat kylätoiminnan omilla ehdoillaan porskuttavan eteenpäin ja vahvistuvan välittämättä muista ja arvostamatta muita? Tietenkin näin voidaan ajatella, mutta silloin saadaan toimia rauhassa, ajatella suuria pystymättä tekemään juuri mitään. Toinen linja on se, mitä Suomen Kylätoiminta ry on jo muutaman vuoden ajanut: monialaista maaseudun kehitystyötä tekevät tahot pyritään saamaan yhteistyöhön, jolloin lisätään voimaa, josta hyötyy kylätoiminta ja tietenkin myös muut toiminnot.

Suomen Kylätoiminta ry, SYTY, on itsessään hyvä esimerkki tästä työtavasta. Se on kylätoimijoiden, toimintaryhmytyötä tekevien ja valtakunnallisten maaseutujärjestöjen yhteiselin. Kukaan ei voi sanoa, etteikö se keskittyisi ennen kaikkea kylätoiminnan ja toimintaryhmytyön edistämiseen. Miksi toimintatapa, joka on mahdollinen valtakunnallisesti, ei olisi mahdollinen alueellisesti! Sama aiheellinen kysymys liittyy myös laajempaan maaseutupolitiikkaan. Miksi alueilla ei voitaisi perustaa maaseutupolitiikkaa valmistelevia laaja-alaisia alueellisia yhteistyöryhmiä? Se on varmasti helpompaa kuin vastaava valtakunnallinen toimintatapa. Nyt kuitenkin valtakunnallisesti ollaan edellä!

Nykymuotoinen kylätoiminta on vasta noin 35 vuotta vanhaa. Moniin muihin voimissaan oleviin toimintoihin nähden se on nuori liike, mikä vaikuttaa tietämättömyytenä, poliittisena hitautena, vanhempien järjestöjen vastustuksena, hallinnon ymmärtämättömyytenä ja monilla muilla kiusallisilla tavoilla. Kansainvälisesti kylätoimintaliike on levinnyt jo yli 20 maahan, mutta hyvin moninaisin tavoin. Käytännössä se tarkoittaa sekä järkevyyttä lisätä kansainvälistä yhteistyötä että ymmärrystä kylätoiminnan etujärjestötyön vaatimattomuudesta. Sen sijaan toinen toisiltaan oppimisen puolella voidaan saavuttaa paljon aktiivisilla kansainvälisillä kontakteilla.

Kylätoiminnan 35 vuotta voidaan karkeasti jakaa kolmeen kauteen: uhoon ja herroille ätisemisen kauteen, itsensä viihdyttämisen kauteen ja hämmennyksen kauteen vastuiden lisääntyessä. Olemme siirtymässä neljänteen vaiheeseen, jota luonnehtii yhä suurempi vastuu kylän tulevaisuudesta.

Ilmenemismuodot ovat kyläyhdistysten työn jäntevoityminen, kyläsuunnitelmien tason nousu, haasteisiin vastaaminen ovat ne sitten maankäytöllisiä, turvallisuuteen liittyviä, palveluiden järjestämiseen liittyviä tai elinkeinopoliittisia. Olemme siirtymässä kauteen, jossa muut odottavat kylätoiminnalta paljon. Se on aivan eri tilanne kuin se, jossa kylätoimijat korostivat itseään, mutta muut samaan aikaan epäilivät.

Tähän haasteeseen ja saumaan on pakko vastata. Me pystymme siihen luottamalla itseemme ja samalla tukeutumalla kuntiin ja naapurijärjestöihin. Uusia järjestelyjä ja työtapoja tarvitaan, emmekä saa niitä yksin aikaiseksi. Siksi yhteistyö ja yhteinen asioiden paikallinen käsittely esimerkiksi kunnan ja sen kylien suhteen tiivistämisellä on välttämättömyys niin kuin Voimistuvat Kylät -kampanja korostaa. Julkisen vallan, yrityssektorin ja kansalaistoimijoiden välisen työnjaon muuttuminen ja kehittyminen ei ole yksinkertainen asia. Paineiden alla sitä vain on pystyttävä kehittämään kieli keskellä suuta. Kylätoimijat ottavat haasteen vastaan: tekevät omatoimisesti vapaaehtoistyötä mutta samalla ansaitsevat käyttöönsä nykyistä enemmän sekä kuntien että valtion varoja. Eikä huomenna ole kysymys enää hanketoiminnasta! Kylätoimijoille on poliitikkojen ja virkamiesten enää turha leperrellä, että käytettävissänne ovat runsaat hankerahat!? Yhteiskunnallinen vastuu ja viisaus edellyttävät pysyvämpiä järjestelyjä.

Lapin kylätoiminta on samaan aikaan ollut edelläkävijä ja sisäisten ristiriitojen runtelema liike. Jälkimmäistä piirrettä se ei olisi ansainnut, sillä Lappi ei pysty monia luonnonvaroihin liittyviä valttejaan hyödyntämään ilman elinvoimaisia kyliä. Rovaniemi, Tornio ja Kemi eivät siihen riitä. Lusikka kauniiseen käteen ja tarmokkaaseen työhön tulevaisuuden puolesta! Tulevaisuus on Lapin kylien.

Kuva: Eero Uusitalon kotiarkisto

Kiitos, hyvää kuuluu ! Ensimmäinen vuosi kyläkoordinaattorina on päättymässä. Kylmiltään en toki pestiä vastaanottanut, selkänोजना on pitkä kokemus kylien kehittämishankkeiden vetäjänä ja hankevalmistelijana sekä muutama vuosi talkoita Lapin kylätoimintapäivien tiedottajana.

Vaikka vanha viisaus toteaa että ”joka vanhoja muistelee, sitä tikulla silmään”, on ennen uuden vuoden käynnistymistä kuitenkin hyvä vilkaista taustapeiliin ja pysähtyä miettimään, mitä menneestä vuodesta jäi viivan alle. Ja eikös se ensimmäinen asia ennen autolla liikkeelle lähtöäkin ole tarkistaa peilit.

Ensimmäinen plussa ja kuluneen vuoden suurin ponnistus on Lapin kylätoiminnan järjestäytyminen yhdeksi yhdistykseksi, laajapohjaiseksi maakunnalliseksi kylien yhteenliittymäksi. Lapin kylätoiminta tuli vihdoin ulos kaapista ja ilmaisi tahtonsa kehittää maakuntamme kyliä käsi kädessä kyläläisten, kuntien, toimintaryhmien ja muiden maaseututoimijoiden kanssa. Ilmoitusta onkin jo odotettu, sillä onhan Lapin kylätoiminta jo 22-vuotias. Sen ikäinen ei voi enää käyttäytyä kuin hiekkalaatikkoa omiva uhmaikäinen vaan kuten aikuinen, joka kykenee yhteistyöhön ja ymmärtää sen arvon.

Toinen plussa tai paremminkin helmi on Lapin maaseutufoorumi, jonka järjestimme ensimmäisen kerran marraskuussa. Se täytti ison auditorion ja odotukseni huippukokouksesta, jonne on matala kynnyksellä tulla. Kolmas plussa on myös tapahtuma, joka on osa valtakunnallista tapahtumien sarjaa. Voimistuvat kylät –kampanjassa on nimittäin positiivista se että saamme tänne Lapin perukoille Suomen Kylätoiminta ry:n ja muita valtakunnallisia tahoja kumppaneiksemme kehittämään kylien ja kuntien yhteistyötä. Tornionlaakson tilaisuuden jälkeen karavaani kulkee Tunturi-Lappiin, jonka Voimistuvat kylät –tilaisuuden järjestämme 28.1.2011 Levillä. Tervetuloa mukaan !

Neljäs plussa on kylien neuvostot, joita olen ollut mukana käynnistämässä tähän mennessä Torniossa, Ranualla ja Savukoskella yhteistyön välineiksi kunnalle ja kylille. Savukosken kunnanvaltuusto päätti asiasta juuri tätä kirjoittaessani. Viides plussa on +358 40 732 0949 eli lyhyemmin **040 732 0949**; puhelinnumeroni, johon voit soittaa esimerkiksi jos kunnassasi on kiinnostusta perustaa kylien neuvosto.

Kuva : Eeva Helameri

juha.kutuniva@lapinliitto.fi

Kokemuksia Tornion kylien neuvoston toiminnasta

Tornion kylien neuvosto perustettiin 6.5.2010 Tornion kylien yhteistyön ja palvelujen kehittämishankkeen yhtenä tuloksena yhteistyössä Lapin Liiton Mennään kylään!-hankkeen kanssa.

Perustamiskokouksessa Tornion kylien neuvostoon tuli mukaan 11 torniolaista kyläyhteisöä. Nyt luku on lisääntynyt 15 kyläyhteisöön. Torniossa on kaikkiaan 20 kylää ja tavoitteena on, että kaikki kylät olisivat tulevaisuudessa mukana kylien neuvostossa.

Tornion kylien neuvosto on kokoontunut perustamiskokouksen jälkeen kolme kertaa. Toiminta on lähtenyt vireästi käyntiin ja kokouksissa on tullut esille runsaasti asioita, joihin kylillä kaivataan muutosta. Kylien neuvostoon on voinut tuoda yksittäisten kylien kehittämistarpeita ja kunnalle valmisteltuja aloitteita, joille kylien neuvosto on asian käsiteltyään antanut tukensa ja puoltavan lausuntonsa kirjallisena. Kylien neuvosto on yksimielisesti puoltanut myös kylille kohdistettuja, hyödylliseksi koettuja hankkeita. Kaikkia kyliä koskettavia asiakokonaisuuksia on lähdessä eteenpäin esityksinä kaupunginhallitukselle tai asianomaisille lautakunnille.

Kylien neuvostossa koen antoisana eri kylien väliset keskustelut, joiden kautta voidaan jakaa tietoa siitä, mitä muilla kylillä tapahtuu ja hyödyntää kokemuksia toisten kylien toiminnasta. Kylien neuvoston kokoukset kiertävät vuorotellen joka kylässä, joten myös eri kylät ja niiden kokoontumispaikat tulevat kylien edustajille tutuiksi. Usein jonkin tietyn kylän esille tuoman asian on huomattu koskettavan useita tai jopa kaikkia kyliä ja silloin asiaa voidaan lähteä viemään yhdessä eteenpäin. Seuraavassa kokouksessa on tarkoitus yhdessä miettiä muun muassa sitä, miten nuoret saadaan mukaan kylätoimintaan.

Toki näin alussa oleva toiminta hakee vielä osittain suuntaviivoja ja tehokkaita toimintamalleja, mutta ne varmasti muotoutuvat ajan kanssa. Tärkeintä on nyt alussa saada toiminta vakiintumaan, tutustua toisiinsa ja eri kylien erityispiirteisiin, saada aikaan hyvä yhteishenki ja korostaa tasa-arvoa kylien kesken. Yhteisten asioiden ajamisessa olisi tehokkainta ottaa pääsääntöisesti yksi asia kerrallaan esille ja keskittyä sen läpiviemiseen kaupungin päätöksentekoeleimissä.

Jo alusta alkaen tulisi luoda myös vakiintunut keskustelu- ja neuvotteluyhteys kuntaan päin. Tulevan vuoden alkuun onkin suunnitteilla kylien ja Tornion kaupunginvaltuuston yhteinen valtuustoseminaari, jossa kylien kehittämistarpeita ja Tornion kylien neuvostoa voidaan tuoda esille. Samalla voidaan neuvotella toimivasta yhteistyömallista kunnan ja kylien välillä.

Tarja Kinnunen
Tornion kylien neuvoston sihteeri
Tornion kylien yhteistyön ja palvelujen kehittämishankkeen hankekoordinaattori
ajalla 1.4.2009- 31.07.2010

Lapin kylätoiminta järjestäytyi

Kylätoiminta Lapissa on vuosien pohtimisen ja keskustelun jälkeen järjestäytynyt vihdoin yhdeksi rekisteröidyksi yhdistykseksi. Lapin kylätoiminta, muista maakunnallisista kylätoiminnan etujärjestöistä poiketen, oli järjestäytynyt ulospäin näkyvään rekisteröimättömään yhdistykseen, Lapin Kylätoimintaan ja taustalla toimivaan rekisteröityyn yhdistykseen, Lapin Kylätoiminnan Tuki ry:een, jonka hallituksessa on ainoastaan kolme jäsentä. Tämä erikoinen järjestäytymisen malli aiheutti jatkuvasti epätietoisuutta, sekaannusta ja kummastusta kyläläisten ja muiden yhteistyökumppaneiden sekä sidosryhmien keskuudessa. Toiminnan läpinäkyvyys oli myös heikko.

Kylätoiminnan uudelleen järjestäytymisestä käytiin keskustelua lähes vuosikymmen. Kaksissa edellisissä Lapin kylätoimintapäivien yhteydessä pidetyissä kokouksissa tehtiin päätökset järjestää Lapin kylätoiminnan maakunnallinen yhteenliittymä uudelleen. Silloinen johto ei ottanut näitä päätöksiä todesta. Kun Lapin Kylätoiminnan Tuki ry:n puheenjohtaja keväällä vaihtui, pystyttiin käynnistämään myös toimenpiteet yleisten kokousten päätösten pohjalta.

Lapin kylätoiminta ja Lapin Kylätoiminnan Tuki ry perustivat yhteisen sääntötyöryhmän, jolle annettiin tehtäväksi laatia yhteisen lappilaisen kylätoiminnan etujärjestön säännöt. Tähän työryhmään asetettiin jäseniksi Lapin kylätoiminnan hallituksen puheenjohtaja, Lapin Kylätoiminnan Tuki ry:n hallituksen puheenjohtaja, molempien hallitusten jäseniä, ulkopuolinen asiantuntijajäsen sekä Lapin liiton kyläkoordinaattori ja Lapin kyläasiamies.

Työryhmä työskenteli aktiivisesti kesän ja syksyn 2010. Laadittuaan ehdotuksen säännöistä ja toimintamallista, työryhmä laitto esityksen kommentoitavaksi kylille. Sääntöesitys oli kommentoitavana netissä osoitteessa lapinkylatoiminta.lappi.fi/saantomuutosesitys. Kommentointikierroksen jälkeen säännöt menivät sekä Lapin Kylätoiminnan Tuki ry:n että Lapin kylätoiminnan hallituksen käsittelyyn. Molemmissa hallituksissa säännöt hyväksyttiin pienin muutoksin. Ainoastaan Lapin kylätoiminnan hallituksen puheenjohtaja oli muutosta vastaan.

Sääntötyöryhmän keskeinen esitys oli, että ainoa lappilainen oikeustoimikelpoinen kylien etujärjestö Lapin Kylätoiminnan Tuki ry muuttaa nimensä Lapin Kylätoiminta ry:ksi ja muuttaa sääntöjä niin, että sen toiminta täyttää nykyisen aktiivisen, osaavan ja luotettavan maakunnallisen toimijan kriteerit. Tämä siksi, että rekisteröity yhdistys oli jo olemassa ja sillä on työsuhteessa oleva työntekijä sekä muita vastuita ja velvoitteita.

Hallituksesta uudessa muodossa tulee 12-jäseninen, joista vähintään kuusi on kylätoiminnan edustajia, kolme jäsentä on neuvonnan, koulutuksen, tutkimuksen ja toimintaryhmien edustajia, yksi kutakin ja loput kolme ovat lappilaisten kuntien edustajia. Tällä kokoonpanolla taataan kylätoimintaan laaja, monipuolinen asiantuntemus ja sitoutetaan maakunnallisia toimijoita kylien kehittämiseen mukaan.

Toinen merkittävä muutos säännöissä on monialaisen jäsenyyden mahdollisuus. Lapin Kylätoiminta ry:ssä voi olla jäsenenä yksityishenkilöt, yhteisöt ja erilaiset järjestöt toimialasta riippumatta. Kaikki jäsenet ovat tasa-arvoisia ja jokaisella on päätöksenteossa yksi ääni.

Lapin Kylätoiminnan Tuki ry:n hallituksen päätöksellä järjestettiin Lapin kylätoimintapäivien yhteyteen syksyllä 2010 ylimääräinen yleinen kokous. Tästä kokouksesta ilmoitettiin sääntöjen ja yhdistyslain määräämällä tavalla ja jokaisella yhdistyksen jäsenellä oli mahdollisuus osallistua kokoukseen. Kokous pidettiin sunnuntaina 17.10.2010 Lappia-talolla. Kokouksessa annettiin asian tärkeyden vuoksi puheoikeus myös muille kuin Lapin Kylätoiminnan Tuki ry:n jäsenille. Näin haluttiin taata mahdollisimman laaja kuuleminen päätöksenteossa. Äänioikeutta ei luonnollisestikaan voi antaa niille, jotka eivät ole jäseniä. Myöskään rekisteröimättömän Lapin kylätoiminnan vuosikokouksessa toisen yhdistyksen sääntömuutoksesta ei olisi voitu päättää.

Säännöt käytiin kokouksessa läpi pykälä kerrallaan. Sääntöihin tuli joitakin muutoksia, mutta sääntötyöryhmän peruseriaate laaja-alaisesta, läpinäkyvästä ja monialaisesta maakunnallisesta yhteenliittymästä sai kokouksen hyväksynnän. Kaikki muutokset on tehty kaikkia demokratian, yhdistyslain ja yhdistysten sääntöjä noudattaen. Lisäksi tässä muutostyössä on erityisesti valvottu avoimuuden periaatetta jotta jokaisella, jolla on ollut halu vaikuttaa lopputulokseen, on siihen ollut mahdollisuus. On esitetty virheellisiä väitteitä ettei yllä mainitusti olisi menetelty.

Yleisen kokouksen päätöksen mukaisesti Lappiin tulee yksi Lapin kylätoiminnan etujärjestö. Näin ollen Lapin Kylätoiminnan Tuki ry muuttaa kokouksen päätöksen mukaisesti nimensä Lapin Kylätoiminta ry:ksi kun Patentti- ja rekisterihallitus on säännöt hyväksynyt.

Tällä muutoksella Lapin kylätoiminta on muiden maakunnallisten toimijoiden tapaan astunut vihdoin tälle vuosituhannele ja on valmis vastaanottamaan uusia haasteita maakunnan harvaan asuttujen alueiden kehittämistyössä ja edunvalvonnassa.

Toivomus on, että kaikki lappilaiset kylätoimijat, kylien puolestapuhujat ja maaseudun kehittäjät lähtevät joukolla mukaan tähän uuteen nykyaikaiseen maakunnalliseen kylien etujärjestöön. Olette kaikki tervetulleita mukaan maaseudun kylien toimintaan!

Juha-Pekka Lumpus, pj., Lapin Kylätoiminnan Tuki ry
Veikko Guttorm, hallituksen jäsen, Lapin kylätoiminta
Jorma Jylänki, hallituksen jäsen, Lapin kylätoiminta
Effi Männikkö, hallituksen jäsen, Lapin kylätoiminta
Rauno Kuha, asiantuntijajäsen, sääntötyöryhmä
Juha Kutuniva, kyläkoordinaattori, Lapin liitto
Pirjo Riskilä, kyläasiamies, Lapin Kylätoiminnan Tuki ry

Lapin kylätoiminnan järjestäytymisen jälkeen on käynyt ilmi, että muutama henkilö on perustanut samannimisen yhdistyksen ja rekisteröinyt sen. Kyseinen Lapin kylätoiminta ry ei ole Lapin maakunnallinen kylien yhteenliittymä eikä Suomen Kylätoiminta ry:n virallinen jäsenyhdistys (toim. huom.).

Kylätalo Giisá Utsjoella

Utsjokisuun kyläyhdistys ry on perustettu keväällä 1998. Yksi ensimmäisistä asioista asialistalla oli toimitilojen hankkiminen yhdistykselle.

Keskellä kylää oli silloin jo tyhjiillään, lämmityskiellossa ja purkutuomion alla oleva vanha kunnanvirasto. Mukaan talon vuokraukseen lähti kolme muuta yhdistystä. Talon kunto-tarkastuksessa huomattiin että siellä oli sattunut vesivahinko ja että eteläpäässä oli homevaurioita. Myös öljysäiliö tulisi uusia. Rohkeasti kuitenkin tehtiin kunnan kanssa 10 vuoden vuokrasopimus.

Elettiin näillä perukoilla EU-hankkeiden alkuaikaa ja siitä innostuneina päätimme tietenkin hakea ”ilmaista rahaa”, kun sitä kerran oli jaossa. Alussa hankkeen kustannusarvio oli 800 000 markkaa, mutta onneksi tuli järki käteen ja viranomaiset väliin. Jokainen hankehan vaatii myös omarahoitusosuuden. Idea oli kyllä meillä päässä hieno ja selvä, mutta sen pukeminen byrokraatian vaatimusten mukaiseksi teetti todella töitä. Neuvoja esimerkiksi kaavakkeiden täyttöön sai kaivaa oikein tikulla. Alkoi tuntua siltä, että pääasia ei ole pääasia, vaan se ”kieli”, jota rahoituksesta päättävät vaativat. Hienoja maailmaa syleileviä lauseita ja mahdollisimman pitkästi. Viimein ankaran vääntämisen jälkeen elokuussa 1999 lähetettiin hankepaperit Pohjoisimman Lapin Leader ry:n toimistoon Sodankylään, jossa toiminnanjohtajana silloin oli Viljo Pesonen. Viljo karsi vielä meidän hanketta reippaasti ja jakoi sen kahtia remontti- ja kehittämishankkeeseen.

Lokakuun puolivälissä 1999 aloitimme riskillä remontin ja talkoovirtaa tuntui riittävän loputtomasti. Siihen raatamiseen jotenkin jäi kiinni. Joka iltä ja viikonloppuisin puskettiin

töitä tauotta. Kaikki vapaa-aika meni talolla ja meidän miehet saatiin mukaan paikalle, kun ei akkoja muualta tavoittanut kuin työmaalta. Onneksi asianosaisten puolisovalinnat olivat myös sattuneet paikalleen; mukaan töihin saatiin kirvesmiehiä, sähkömies, putkimies ja muuten vain hyviä miehiä. Kuitenkin talo on suurelta osin naisten kunnostama. Mukana olleiden yhdistysten kaikki puheenjohtajat olivat tuolloin naisia.

Kehittämishankkeen avulla pystyimme palkkaamaan projektityöntekijän, joka käytännössä hoiti hankkeiden byrokraatian ja valvoi päätösten toteutumisen. Hankkeet päättyivät syksyllä 2001. Sen jälkeen vielä haettiin ja saatiin rahoitus Giisá-hankkeelle, jonka aikana talon toiminta lopullisesti muotoutui.

Kylätalo sai järjestetyn nimikilpailun tuloksena nimekseen Giisá. Giisá tarkoittaa arkkua, kirstua, josta löytyy kaikki tarpeellinen ja arvokas.

Kovan puurtamisen tuloksena saatiin vuonna 1999 avattua kahvila ja käsityömyymälä juuri joulumarkkinoille. Se vaati lähes 800 talkootuntia vajaan kahden kuukauden aikana. Sen jälkeen talon toiminta on jatkunut tauotta tähän asti. Siellä ry:n pitämä käsityömyymälä mahdollistaa noin 30:lle paikkakuntalaiselle tuotteidensa myynnin ja periaatteena on, että siellä myydään vain Utsjoella valmistettuja tuotteita. Talo toimii täysin liiketoimintaperiaatteella omin varoin. Maksamme kiinteistöstä kunnalle kohtuullista vuokraa.

Pienistä puroista kertyy

Sitä muuta toimintaa talossa on ollut sitten äärestä laitaan. Alussa oli pelko, että talosta

tulee ”akkojen talo”, mutta kylän miehet ovat ottaneet Giisán kahvilan kokoontumispaikakseen, mistä heille suuri kiitos.

Matkahuoltoasiamiestoiminta aloitettiin lokakuussa 2002 ja postiakin haettiin vaan ei saatu. Yleisön käytettäväksi hankittiin OSKU-projektin myötä kaksi tietokonetta ja silloin koulutettiin kyläläisiä myös koneiden käyttöön. Lisätulojen saamiseksi aloitimme siivouspalvelut, mikä toiminta on nykyään erittäin tärkeä meille kuin varmaan palvelusaajillekin. Olemme myyneet paikkakuntalaisille ja matkailijoille kalastuslupia, moottorikelkkalupia ja passikuvia. Moneksi on taivuttava, jotta pienistä puroista kertyy se hengissä pysymisen taloudellinen edellytys.

Harrastus-, kurssi- ja näyttelytoiminta on kylätalossa ollut erittäin vilkasta. Kahvilassa on jatkuvasti jokin näyttely esillä. Giisässä ovat kokoontuneet muun muassa musiikin harrastajat, napatanssijat, perhonsitojat, saamen käsitöiden tekijät ja vaikka mitä vielä. Siellä on kuunneltu ja lausuttu runoja, ladattu akkaenergiaa, puhutettu ja kuunneltu poliitikkoja, veikattu jäidenlähtöä, pohdittu että ”jotain pitäis tehdä...” ja oltu mukana vaikka minkälaisessa seminaarissa.

Kylätalon palkkalistoilla on ollut kymmeniä kyläläisiä. Tällä hetkellä ympärivuotisesti on palkattuna kaksi täysiaikaista ja lisäksi kesällä pari lisää. Jokainen sentti on laskettava tarkkaan, mutta sen ansiosta olemmekin säilyneet hengissä jo yli 11 vuotta. Mielestäni se on todella hyvä saavutus ”kylätalolle”, esimerkki projektista, joka on jäänyt toimimaan hankkeen loppumisenkin jälkeen.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Lapin maaseudun tulevaisuus muutosjoustavassa yritystoiminnassa LATU-hanke

Maaseutu on viimeisinä vuosikymmeninä ajautunut voimakkaaseen muutostilanteeseen, joka jatkuu. Maatilatalous otetaan yleensä itsestäänselvyytenä kunnissa ja eri hallinnon aloilla, jotka suunnittelevat yritystoiminnan kehittämistä alueella. Maatilat tarvitsevat kuitenkin yhteistyökumppaneita. Julkishallinto, elinkeinoelämä ja kolmas sektori ovat osa tätä maataloudelle tärkeää yhteistyöverkostoa. ELY-keskus Lappi onkin myöntänyt rahoituksen hankkeelle, jonka avulla etsitään toimintamalleja ja työkaluja olemassa olevan maaseudun muutostilanteen hallintaan. Hanketta hallinnoi Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen Rovaniemen yksikkö. LATU-hankkeessa tutkitaan pilottina neljää Lapille tyypillistä kylää lähitalousajatuksen näkökulmasta. Näitä kyliä ovat Hämeenkylässä alue Posiolla, Ranuantien suuralue (Kivitaipale-Narkaus) Rovaniemellä, Hautajärvi Sallassa ja Kaukonen Kittilässä. MTT yhdessä ProAgria Lapin kanssa on käynnistänyt toimenpiteet, joilla tutkitaan ja rakennetaan toimivia malleja ja työkaluja lappilaisille maatiloille. Tässä työssä perehdytään lappilaisten maatilojen tarpeisiin, muutosvoimiin, trendeihin, lähitalousaluerakenteisiin ja maatalouspoliittisiin vaatimuksiin.

Rauno Kuha
Projektipäällikkö
GSM 040-4814 740
rauno.kuha@mtt.fi

MTT Kasvintuotannon tutkimus
Eteläranta 55
96300 Rovaniemi
www.mtt.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

” **Me halutaan oppia tekemällä ja pittää hauskaa** ”

Nauru raikaa, kun nuoret Sodankylästä ja Bukowasta tekevät poimimistaan mustikoista survosta tikkupullan kaveriksi. Puolalaiset **Klaudia** ja **Radek** ovat erittäin vaikuttuneita Lapin luonnosta. Kesän 2010 aikana nuoret itse suunnittelivat ja toteuttivat vierailut Puolassa ja Suomessa sekä tutustuivat kyläelämään vieraassa kulttuurissa. Sodankyläläisen **Emman** mielestä oli hienoa nähdä puolalaista kulttuuria ja myös huomata kuinka hyvin itse pärjää ulkomailla.

Lapin 4H-piirin hallinnoiman **Kansainvälisen nuorisohankkeen – Learning by Doing** aikana nuorille tarjotaan mahdollisuuksia oppia uutta omasta ympäristöstään ja itsestään sekä verkostoitua paikallisesti ja kansainvälisesti, koordinoidaan erilaisia vaihtoja sekä järjestetään yrittäjyyteemalla vierailut Suomessa, Puolassa ja Venäjällä. Ensisijaisena tavoitteena on yrittäjyyden, luonnontuotealan ja matkailun kiinnostavuuden lisääminen kansainvälisyyden avulla. Toimintojen tarkoituksena on auttaa nuoria alueen mahdollisuuksien havaitsemisessa ja kannustaa uusien ideoiden kehittämiseen niiden hyödyntämiseksi. Hanketta rahoittaa Pohjoisimman Lapin Leader ry. Lisätietoja: www.youthsfuture.com **Elise Ylitalo**

LAPIN LAAJAKAISTAHOJJELMAN TOTEUTUMISTILANNE

Lapin laajakaistahankkeen eteneminen ei toteudu kuntien suunnitteleamalla tavalla teleoperaattoreiden innottomuuden vuoksi. Elokuussa yhdeksässä kunnassa päätynyt haku tuotti hanke-ehdotuksia vain Simon kuntaan. Haku käynnistettiin uudelleen uusilla hakuehdoilla. Operaattorille annettiin mahdollisuus asettaa toteutukselle ehdoksi minimi-tilaajaraja, enintään 50 % alueen mahdollisista tilaajista. Operaattorilla on enintään puoli vuotta haun päättymisestä aikaa hankkia asiakkaita. Mikäli asetettu minimi-tilaajaraja ei täyty, operaattori voi vetäytyä hankkeesta. Uusintahaku tuotti vain yhden hanke-ehdotuksen tällä kertaa Sallan kuntaan. Hanke-ehdotus on Lapin liiton käsittelyssä, jonka jälkeen Sallan kunta tekee siitä päätöksen.

Utsjoella ja Simossa 100 megan laajakaistaverkon rakentaminen käynnistyy ensi kesänä. Myös Sallan kuntaan aloitetaan verkon rakentaminen, mikäli Telia Soneran hanke-ehdotus etenee myönteisesti Lapin liiton ja Sallan kunnan käsittelyssä ja verkkoon saadaan riittävästi tilaajia. Tilaajien on ilmoittauduttava kaikilla alueilla 31.5.2011 mennessä, saadakseen liittymän edullisemmilla hinnoilla. Rakentamisvaiheessa kustannus on Utsjoella 44 % halvempi kuin myöhemmin otettuna. Kylien on mahdollisuus hakea laajakaistan yhteisrakentamishankkeisiin tukea myös ELY-keskuksesta maaseuturahastosta. Yksittäiset kotitaloudet saavat verotuksessa kotitalousvähennystä laajakaistan rakentamiskustannuksista.

Rakennettava 100 megan laajakaistaverkko mahdollistaa muun muassa useiden tietokoneiden yhtäaikaista käytön, elokuvien lataamisen, teräväpiirtotelevisiolähetysten katselun, etätöiden ja -opiskelun sekä erilaisten valvonta- ja seurantalaitteiden käytön, esimerkiksi valvontakameran kuvan. Verkko on toimintavarma eli katkoksia ei tule mobiiliin verkon tavoin.

Laajakaistahaut jatkuvat kuntien suunnitteleamalla tavalla niin, että kuntien vuodelle 2011 suunnittelemissa alueilla avataan haku, joka päättyy helmikuun lopussa. Lisäksi Lapin laajakaistahankkeen ohjausryhmä päätti käynnistää esiselvityksen, jossa kartoitetaan kuntien ja muiden Lapin toimijoiden halukkuutta ja edellytyksiä perustaa verkkoyhtiö toteuttamaan laajakaistahanketta. Pohjois-Savossa ensimmäisellä hakukierroksella ei juurikaan saatu tarjouksia. Nyt Pohjois-Savon 22 kuntaa ovat perustaneet verkkoyhtiön, joka on tehnyt ensimmäiset hanke-ehdotukset kaikille haussa olleille alueille Pohjois-Savon hankehaussa.

Lisätietoa laajakaistahankkeesta löytyy osoitteesta

http://www.lapinliitto.fi/fi/lapin_kehittaminen/strategiat/lapin_laajakaistastrategia

Ritva Kauhanen

Maakunta-asiantuntija

Lapin liitto

Netistä on helppo lukea vaikka iltapäivälehteä. Kuva : Iida Kutuniva

TOIMINTARYHMÄN TONTILTA Toiminnanjohtaja Reija Viinanen Kyläkulttuuria tuntureitten maassa ry

Leader on onnistunut eurooppalainen maaseutuohjelma, jonka alueellinen hyöty ja voima näyttävät vain korostuvan pitkien etäisyyksien ja harvan asutuksen alueilla. Leader-toiminta on saanut tuulta purjeisiinsa erityisesti Lapissa, jossa kaukanakin on ”lähellä”. Meidän kylissä ja niiden asukkaissa on maaseutuviisautta, jonka synty perustuu sukupolvien tietämyksen ketjuun. Se on maaseutumme tietopankki, jonka hyödyntäminen on arkipäiväistä, luonnollista ja maalaisjärkeen perustuvaa.

Leader-toiminta, jossa päätäntävalta on annettu alueen asukkaille kolmikannan mukaan (maaseutuasukkaat, kuntien edustajat, yhteisöt/yritykset) antaa mahdollisuuden paikalliselle neuvokkuudelle tulla ilmi! Se ilmentää kylien ja alueiden mentaliteettia, tahtoa ja uskoa sekä keinoja mennä eteenpäin yhä muuttuvassa toimintaympäristössä. Leader-toiminta luottaa paikallisiin aloitteisiin ja ideoihin, kannustaa ja vie niitä eteenpäin.

Keskustelu Leader-tyyppisen toiminnan viemisestä myös muihin rahastoihin on jo virinnyt. Siinä että kansanvaltainen demokratia tuottaa tulosta ei ole mitään ihmeellistä - sitä sen sijaan voi ihmetellä, miksi poliittisen ymmärryksen saavuttaminen tällaiselle toiminnalle vie niin kauan. Ehkäpä se, että laajasti ajateltuna ”läheltä saadaan enemmän”, on vastoin sitä klassista kehittämis-toimintamallia, että korkeamman poliittisen luottamuksen saaminen paikallistoimijoille ei olekaan ihan niin yksinkertaista. Sillä siitähän siinä on kysymys, vallan ja vastuun siirtämisestä kylille.

Eurooppalaisten Leader-toimintaryhmien kattojärjestön, ELARD:n, puheenjohtajuus vuosille 2011-12 tuli Suomeen. Meillä on mahdollisuus olla mukana vaikuttamassa myös kansainvälisellä tasolla Leaderin tulevaisuuteen ensi ohjelmakaudella. Lapin toimintaryhmissä on jo käynnissä useita hankkeita, joissa vaihdetaan kansainvälistä maaseutuviisautta ja -tietoa.

Voimistuvat kylät -tilaisuus järjestetään Levillä 28.1.2011. Tapahtuman tavoitteena on lisätä kylien ja kuntien vuoropuhelua ja uusien palvelumallien tuottamista kylille. Muuttuva kuntakenttä tarvitsee niin kylien, kuntien kuin seurakuntienkin yhteistyötä. Tunturi-Lapin alueella voimavarat ja resurssit tulevat alueen kylistä - tällainen tilaisuus on kuin tehty meille, jotka elämme kylien verkostossa. Tervetuloa kuulemaan ja ottamaan kantaa, meillä on mahdollisuus vaikuttaa oman kotiseutumme kehittämiseen! Ilmoittautua voi kätevästi verkossa www.kktm.fi.

Tapaamisiin kylillä! t. Reija Viinanen, toiminnanjohtaja KKTM ry

Lapin toiminnanjohtajat Itävallan kv-seminaarissa.

Mietteitä näin joulun alla

Puolen vuoden työrupeama on kohta pulkassa. Täytyy kyllä sanoa, että ihan tätä en odottanut, kun toukokuussa hain työpaikkaa kylien- ja kylätoiminnan kehittäjänä. Ristiriidat ja epäselvyydet Lapin kylätoimintarintamalla syövät kyllä naista kun naista. Vielä kesäkuussa minulla oli ruusuinen mielikuva laajasta ja monipuolisesta kylätoiminnasta, jolla lappilaisia kyliä vietäis eteenpäin.

Nykyajan muuttuvassa virrassa, me ei yksinkertaisesti pärjätä yksin, ilman kuntia tai muita kehittäjäorganisaatioita. Ihmettelen sitä vastustusta, minkä uusi sääntömuutos sai aikaan hallituksen muodostumisesta ns. kolmikantaiseksi. Vuosia toimineiden Lapin kylätoiminnan ja Lapin kylätoiminnan tuki ry:n hallitusten puheenjohtajat olivat molemmat toimintaryhmien hallituksessa. Mitä eroa siinä sitten on, ollaanko siellä sääntöjen turvin vai vapaasti valittuna? Samoja kyläläisiähän me kaikki olemme ja päätökset varmaan jokainen tekee kylätoiminnan hyväksi.

Suomen kylätoiminta ry:ssä (SYTY) on kolmikantahallitus. Jos meidän kattojärjestö pystyy toimimaan yhdessä toimintaryhmien kanssa, miksi me emme pystyisi samaan? Entä sitten kuntien rooli? Meillä on Lapissa vielä kuntia, jotka haluavat panostaa kyliin, miksi me ei otettais heitä mukaan suunnittelemaan kylätoiminnan kehittämistä. Vähän kaksinaamaista, että emme halua kuntien olevan mukana suunnittelussa, mutta samaan hengenvetoon olemme pyytämässä heiltä rahaa, yhä enenemässä määrin. Kuinka kauan kunnat tämän pystyvät hyväksymään?

Ei tämä aika onneksi ihan kokonaan ole edellä mainituissa tunnelmissa mennyt. Minut on otettu hyvin vastaan kylillä ja on ollut kiva tutustua teihin ja suunnitella tulevaisuutta kanssanne. Toivottavasti tämä yhteistyömme saa myös jatkoa ja ennen kaikkea Lapin kylien toiminta voi kehittyä meidän ihmisten keskinäisistä riidoista huolimatta. Sitä sanotaan, että asiat riitelee, ei ihmiset, mutta minusta tuntuu, että tässä tapauksessa se on juuri päinvastoin. Tehdään uudenvuodenlupaus : luvataan jokainen osaltamme viedä eteenpäin Lapin kylien hyvinvointia ja kehittymistä - yhdessä. Hyvää Joulua toivottaen,

Pirjo Riskilä, Lapin kyläasiamies, maakunnallinen kylien yhteenliittymä

Lunta tulvillaan

Joulun odotuksen aikaa eletään tänä vuonna erikoisissa merkeissä. Helsinki on Suomen lumisinta seutua ja lunta on enemmän kuin Lapissa. Tämä on todella harvinaista ja joku totesikin, että Lappiin tarkoitettu lumi tuli tänä vuonna pääkaupunkiseudulle. Toisaalta on hyvä, että täällä etelässäkin pysyy mielissä millainen on pohjoisen talvi.

Syksy kului nopeasti ja kevätkausi on aivan pian käsillä. Liiton vuoden 2011 toiminnassa keskeistä on muun muassa kuntaliitoksista johtuvien kotiseututoimintaan vaikuttavien muutosten seuraaminen ja niihin vaikuttaminen. Uusi vuosi tuo myös joitakin muutoksia. Vuosikokous hyväksyi liitolle uudet säännöt Kotiseutupäivillä Nilsiässä 2009. Säännöt rekisteröitiin viime keväänä ja nyt joulukuussa kokoontunut valtuusto valitsi liitolle hallituksen uusien sääntöjen mukaisesti. Hallituksen jäsenten toimikausi on nyt kolme vuotta ja vain kaksi hallituksen jäsenistä on vuosittain erovuorossa. Hallituksen jäsenyyteen tulee ennen pitkää pakostakin kierrätystä, sillä hallituksen jäsenten toimikaudet on nyt rajattu kolmeen kauteen. Mikäli oikein olen lukenut liiton historiaa, niin vuoden 2011 alusta tulee ensimmäistä kertaa liiton hallitukseen edustaja Lapista. Museonjohtaja Henri Nordberg Tornioista valittiin Kotiseutuliiton hallitukseen kolmivuotiskaudelle 2011-2013.

Kotiseutuliitto on järjestänyt arkistolaitoksen kanssa koulutusta kotiseutuarkistoille. Tärkeä kotiseutuarkisto-osaamisen keskus on kaiken aikaa ollut Oulun maakunta-arkisto, joka maantieteellisesti kattaa Lapin ja lähes puolet koko Suomesta. Aiemmin pidetyissä koulutuspäivissä on kaivattu lisäkoulutusta. Joulukuun alussa järjestettiin Hämeenlinnassa asiantuntijaseminaari, jossa pohdittiin koulutuspaketin järjestämistä. Ajatuksena on, että voitaisiin järjestää muutamien päivien mittainen koulutustilaisuus, jossa arkistotyöhön saataisiin perusoppia käytännön tasolla. Nämä koulutetut ”arkisto-osaajat” voisivat sitten olla avuksi kotiseutuarkistoissa ja kunnanarkistoissa, että arkistomateriaali saataisiin järjestettyä ja tutkijoiden saataville. Mikäli hankkeelle saadaan järjestymään rahoitus, on ajatuksena että koulutuspaketti voitaisiin koeajaa mahdollisimman pian. Lapissa on ollut erityisesti kiinnostusta kotiseutuarkistoja kohtaan, joten tarkoituksena on, että tämä uusi koulutuspaketti järjestettäisiin Rovaniemellä tulevana keväänä.

Kotiseutuliiton uutuus on syksyllä toimintansa aloittanut Kotiseutuklubi, joka on tarkoitettu Kotiseutuliiton henkilöjäsenille. Klubilaiset saavat Kotiseutuliiton jäsenpostin, Hiidenkivi-lehden sekä erilaisia ajankohtaisia ja sisällöltään Kotiseutuliiton arvomaailmaan sopivia etuja ja tarjouksia. Kotiseutuklubi on myös mainio lahjaidea henkilölle, jolla jo ”on kaikkea”.

Kuva : Anna-Maija Halme

Lapin Kylätoiminnan Tuki ry:n ylimääräisessä yleisessä kokouksessa 17.10.2010 päätetyt säännöt

1 § NIMI, KOTIPAikka JA TOIMINTA- ALUE

Yhdistyksen nimi on **Lapin Kylätoiminta ry.** ja sen kotipaikka on Sodankylä. Yhdistyksen toiminta-alueena on Lapin maakunta.

2 § TARKOITUS JA TOIMINTAMUODOT

Yhdistyksen tarkoituksena on toimia kyläasukkaiden, kylätoimikuntien, kylä- ja asukasyhdistysten ja Lapin maaseudun etua ajavien järjestöjen yhteistoimintaelimenä, kylä- ja asukastoiminnan kehittäjänä ja edunvalvojana Lapin maakunnan alueella tavoitteenaan parantaa Lapissa vakituisesti tai vapaa-aikanaan asuvien ihmisten hyvinvointia.

Yhdistyksen tarkoituksena on kannustaa edellä mainitun alueen asukkaita yhteistoimintaan kotiseutunsa kehittämiseksi sekä kehittää yhteistyötä yhdistyksen toiminta-alueen päättäjien ja viranhaltijoiden kanssa kyläkehittämisessä ja kyläasukkaiden hyvinvoinnin parantamisessa. Tarkoituksena on säilyttää maaseutu elinvoimaisena sekä lisätä koko seudun kehittämiseen liittyvää osaamista ja lisätä kokemusten vaihtoa toiminta-alueen osien välillä kansainvälinen yhteistyö mukaan lukien. Tarkoituksena on verkostoitua muiden vastaavien tahojen ja maaseudun kehittämisorganisaatioiden kanssa.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys

1. osallistuu toiminta-alueen kehittämiseen yhteistyössä asukkaiden, yritysten, yhteisöjen ja muiden organisaatioiden kanssa
2. voi suunnitella, toimeenpanna ja osallistua paikallisiin ja/tai alueellisiin hankkeisiin

3. edistää jäsenten ja kunnan välistä yhteistyötä järjestämällä kokouksia, seminaareja ja muita vastaavia tilaisuuksia
4. järjestää koulutus-, neuvonta- ja tiedotustilaisuuksia
5. toimii toiminta-alueensa kehittämissyhteistyössä jäsentensä yhteistyöelimenä
6. antaa lausuntoja ja tekee esityksiä
7. tukee jäsenyhdistyksiään erityisesti maaseudun kehittämissyhteistyössä ja mahdollisuuksien mukaan myös niiden muussa toiminnassa
8. voi edistää tarkoituksensa toteuttamista muilla samankaltaisilla tavoilla kuin edellä kohdissa 1. – 7. on mainittu.

Toimintansa tukemiseksi yhdistys voi ottaa vastaan lahjoituksia ja avustuksia, ja se voi omistaa toimintaansa varten tarpeellista kiinteää ja irtainta omaisuutta sekä voi toimeenpanna asianmukaisella luvalla arpajaisia ja rahankeräyksiä. Yhdistyksen toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tai muun välittömän taloudellisen edun hankkiminen siihen osallisille.

3 § JÄSENET

Yhdistyksen varsinaisiksi jäseniksi voivat liittyä yhdistyksen toiminta-alueen kunnat sekä yhdistyksen toiminta-alueella vakituisesti tai osa-aikaisesti asuvat yksityiset henkilöt sekä rekisteröidyt yhdistykset, säätiöt ja muut oikeustoimikelpoiset yhteisöt, joiden kotipaikka on Suomessa.

Tukijäseneksi eli kannattajajäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö, rekisteröity yhdistys, säätiö sekä muu oikeuskelpoinen yhteisö. Kannattajajäsenillä on yhdistyksen kokouksissa läsnäolo- sekä puheoikeus mutta ei äänioikeutta.

Yhdistyksen hallitus päättää uusien jäsenten hyväksymisestä yhdistyksen jäseniksi. Jäseniksi liittyvien yhdistysten tulee ilmoittaa liittymisajankohdan

jäsenmäärä. Yhdistyksen toiminta-alueen kaikilla vakituisilla ja vapaa-ajan asukkailla on läsnäolo-oikeus yhdistyksen kokouksissa.

4 § LIITTYMISMAKSU JA JÄSENMAKSU

Yhdistyksen varsinaisilta jäseniltä ja kannattajajäseniltä peritään vuotuiset jäsenmaksut, joiden euromääristä sekä maksuajankohdista kummallekin jäsenryhmälle päättää yhdistyksen syyskokous.

5 § YHDISTYKSEN KOKOUKSET

Yhdistys pitää kalenterivuositain kaksi varsinaista kokousta hallituksen määräämänä ajankohtana: kevätkokouksen huhtikuun loppuun mennessä ja syyskokouksen marraskuun loppuun mennessä.

Ylimääräinen yhdistyksen kokous pidetään, kun yhdistyksen kokous niin päättää tai yhdistyksen hallitus katsoo siihen olevan aihetta taikka vähintään yksi kymmenesosa (1/10) yhdistyksen ääni-oikeutetuista jäsenistä erikseen ilmoitettua tarkoitusta varten kirjallisesti niin vaatii yhdistyksen hallitukselta. Yhdistyksen hallituksen on kutsuttava kokous koolle viimeistään kolmenkymmenen (30) vuorokauden kuluessa siitä, kun vaatimuksen pitämisestä on esitetty hallitukselle.

Yhdistyksen kokouksiin yhdistysjäsenet ovat oikeutettuja lähettämään kukin yhden äänivaltaisen edustajan. Valtakirja-oikeus koskee vain rekisteröityjä yhteisöjä. Yhdistyksen jäseninä ovat säätiöt ja muut oikeustoimikelpoiset

yhteisöt ovat oikeutettuja lähettämään yhden äänivaltaisen edustajan tai valtakirjalla valtuuttamansa henkilön yhdistyksen kokouksiin.

Kullakin edustajalla ja henkilöjäsenellä on kokouksessa yksi ääni. Yhdistyksen päätökseksi tulee, ellei näissä säännöissä toisin määrätä:

1. se mielipide, jota on kannattanut yli puolet äänestyksessä annetuista äänistä;
2. äänten mennessä tasan se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja ilmoittaa kannattavansa, vaaleissa kuitenkin arpa.

Kokouskutsu yhdistyksen kokoukseen on ilmoitettava viimeistään seitsemän (7) päivää ennen kokousta Lapin Kansassa ja Pohjolan Sanomissa sekä lähetettävä kullekin jäsenelle jäsenen jäsenluetteloon ilmoittamalla sähköpostiosoitteella. Kutsussa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat.

6 § YHDISTYKSEN KOKOUKSISSA KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Yhdistyksen kevätkokouksessa käsiteltävät asiat:

1. Kokouksen avaus
2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja kaksi ääntenlaskijaa
3. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Hyväksytään kokouksen työjärjestys
5. Esitetään tilinpäätös, vuosikertomus ja tilintarkastajien lausunto
6. Päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille
7. Käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat
8. Kokouksen päättäminen

Yhdistyksen syyskokouksessa käsiteltävät asiat:

1. Kokouksen avaus
2. Valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja tarvittaessa kaksi ääntenlaskijaa
3. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
4. Hyväksytään kokouksen työjärjestys

5. Vahvistetaan seuraavan kalenterivuoden toimintasuunnitelma, tulo- ja menoarvio sekä liittymis- ja jäsenmaksun suuruus varsinaisten jäsenten sekä kannattajajäsenten osalta
6. Päätetään hallituksen varsinaisten jäsenten kokouspalkkioiden ja tilintarkastajien palkkioiden suuruus
7. Valitaan hallituksen puheenjohtaja erovuoroisen puheenjohtajan tilalle seuraavaksi kalenterivuodeksi
8. Valitaan hallituksen varsinaiset jäsenet sekä varajäsenet erovuoroisten tilalle seuraavaksi kahdeksi kalenterivuodeksi
9. Valitaan kaksi (2) tilintarkastajaa ja kaksi (2) varatilintarkastajaa
10. Käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat
11. Kokouksen päättäminen

7 § YHDISTYKSEN HALLITUS

Yhdistyksen asioita hoitaa hallitus. Hallitukseen kuuluu yhdistyksen syyskokouksessa kalenterivuodeksi valittu puheenjohtaja ja vähintään kaksitoista (12) kahdeksi kalenterivuodeksi valittua varsinaista jäsentä sekä heille kullekin valitut henkilökohtaiset varajäsenet.

Puheenjohtajan peräkkäisten toimikausien lukumäärä on enintään kuusi ja hallituksen muiden jäsenten peräkkäisten toimikausien määrä on enintään kolme. Hallituksen tulee edustaa alueellisesti tasapuolisesti koko toiminta-aluetta.

Hallituksen varsinaisista jäsenistä on erovuorossa vuosittain puolet. Eroamisjärjestyksen määrää ensimmäisellä kerralla arpa.

Hallituksen jäseniksi valitaan edustajat siten, että kaksi neljäsosaa (2/4) edustaa kyliä, yksi neljäsosa (1/4) toimintaryhmiä sekä koulutus-, neuvonta- ja tutkimusorganisaatioita ja yksi neljäsosa (1/4) kuntia.

Mitä edellä on sanottu varsinaisista jäsenistä, koskee myös hallituksen henkilökohtaisia varajäseniä.

Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan sekä ottaa keskuudestaan tai ulkopuolelta sihteerin, taloudenhoitajan ja muut tarvittavat toimihenkilöt.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtajan/varapuheenjohtajan on kutsuttava hallitus kokoon, kun hän katsoo siihen olevan aihetta tai kun vähintään puolet hallituksen jäsenistä sitä vaatii.

Hallitus on päätösvaltainen, kun vähintään puolet hallituksen jäsenistä, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna on saapuvilla.

Päätökset hallituksen kokouksissa tehdään yksinkertaisella ääntenemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni, paitsi vaaleissa ratkaisee arpa.

Hallitus voi tarvittaessa perustaa avukseen toimikuntia ja työryhmiä.

8 § HALLITUKSEN TEHTÄVÄT

Hallituksen tehtävänä on:

- suunnitella ja johtaa yhdistyksen toimintaa
- valvoa, että yhdistyksen taloutta ja omaisuutta hoidetaan huolella
- laatia ehdotus toimintasuunnitelmaksi ja tulo- ja menoarvioehdotus, selostus yhdistyksen taloudellisesta tilasta ja vuosikertomus yhdistyksen toiminnasta sekä päättää vuosittain yhdistyksen tilit
- valmistella yhdistyksen kokouksissa käsiteltävät asiat sekä panna toimeen kokousten päätökset
- ottaa ja erottaa yhdistyksen toimihenkilöt sekä päättää heidän tehtävistään ja palkkaeduistaan
- päättää 7 §:ssä mainittujen toimikuntien ja työryhmien asettamisesta, niiden jäsenten valitsemisesta ja toimintaohjeiden antamisesta

- päättää hankkeiden hyväksymisestä, valvoa hanketyöryhmiä sekä pyytää tarvittaessa asiantuntijalausuntoja
- suorittaa muut yhdistyslain perusteella hallitukselle kuuluvat tehtävät, näissä säännöissä mainitut tehtävät ja yhdistyskokouksen hallitukselle osoittamat tehtävät.

9 § NIMEN KIRJOITTAMINEN

Yhdistyksen nimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, molemmat yhdessä tai puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja jompikumpi yhdessä sihteerin tai taloudenhoitajan kanssa. Hallitus voi halutessaan myöntää nimenkirjoitusoikeuden valtuuttamalleen henkilölle yksin.

10 § TOIMINTA- JA TILIKAUSI

Yhdistyksen toiminta- ja tilikausi on kalenterivuosi.

Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoineen ja hallituksen vuosikertomus on annettava tilintarkastajille viimeistään kolme viikkoa ennen kevätkokousta. Tilintarkastajien tulee antaa hallitukselle kirjallinen lausuntonsa viimeistään kaksi viikkoa ennen kevätkokousta.

11 § YHDISTYKSESTÄ EROAMINEN

Jäsen voi erota yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti yhdistyksen hallitukselle tai sen puheenjohtajalle tai ilmoittamalla erosta yhdistyksen kokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi.

Hallitus voi erottaa jäsenen yhdistyksestä, jos jäsen on jättänyt jäsenmaksunsa maksamatta kahtena peräkkäisenä vuotena tai on muuten jättänyt täyttämättä ne velvoitukset, joihin jäsen on yhdistykseen liittymällä sitoutunut tai on menettelyllään yhdistyksessä tai sen ulkopuolella huomattavasti vahingoittanut yhdistystä tai ei enää täytä laissa tai yhdistyksen säännöissä mainittuja jäsenyyden ehtoja.

12 § SÄÄNTÖJEN MUUTTAMINEN, YHDISTYKSEN PURKAMINEN JA VAROJEN KÄYTTÖ

Päätös sääntöjen muuttamisesta ja yhdistyksen purkamisesta on tehtävä yhdistyksen kokouksessa vähintään kolmen neljäsosan (3/4) enemmistöllä annetuista äänistä. Kokouskutsussa on mainittava sääntöjen muuttamisesta tai yhdistyksen purkamisesta.

Yhdistyksen purkautuessa tai yhdistyksen tullessa lakkautetuksi yhdistyksen viimeinen yhdistyskokous määrää varojen käytöstä, jotka tulee käyttää yhdistyksen tarkoituksen edistämiseen yhdistyksen toiminta-alueella purkautumisesta päätävän kokouksen määräämällä tavalla.

13 §

Edellä olevien määräysten lisäksi yhdistyksen toiminnassa noudatetaan voimassa olevan yhdistyslain säännöksiä.

Lapin kylätoiminnan järjestäytymisen jälkeen on käynyt ilmi, että muutama henkilö on perustanut samannimisen yhdistyksen ja rekisteröinyt sen. Kyseinen Lapin kylätoiminta ry ei ole Lapin maakunnallinen kylien yhteenliittymä eikä Suomen Kylätoiminta ry:n virallinen jäsenyhdistys (toim. huom.).

LAPIN KYLÄTOIMINNAN TUKI RY:N YHTEYSTIEDOT

POSTIOSOITE

Lapin Kylätoiminnan Tuki ry
c / o Pirjo Riskilä
Ounasjoen itäpuolentie 5162
97340 MELTAUS

LAPIN KYLÄASIAMIES

Pirjo Riskilä
p. 040 149 5919
lapin.kylaasiamies@elisanet.fi

PUHEENJOHTAJA

Juha-Pekka Lumpus
p. 040 315 7369
jp.lumpus@gmail.com

<http://lapinkylatoiminta.lappi.fi>

**OVATKO KYLÄSI YHTEYSTIEDOT MUUTTUNEET ?
KERRO SE MEILLE :
lapin.kylaasiamies@elisanet.fi
juha.kutuniva@lapinliitto.fi**

KIITOS !

**Kannatusmaksu on 25 e / kylä / vuosi.
Maksun voi suorittaa tilille
POP 564125-20047713
KIITOS TUESTANNE !**

Ojennamme **ruusut**
Riitta Juntuselle
Sodankylään
talkootyöstä
Lapin kylätoimintapäivien 2010 hyväksi !

Kuva: Tapio Huttunen

Rauhallista Joulua

KYLÄKIRJE 3 /2010

15.12.2010

Julkaisija:

Mennään kylään –hanke

Lapin liitto

Päätoimittaja, sisältö ja ulkoasu :

Kyläkoordinaattori Juha Kutuniva

Lapin liitto

p. 040 732 0949

juha.kutiniva@lapinliitto.fi

www.lapinliitto.fi

Facebook: Mennään kylään !

Kannen kuva :

Tuula Porsanger

Kuvateksti :

Kylätalo Giisá valaisee kaamosta Utsjoella

Paino :

Painatuskeskus Finland

Kiitos kaikille Kyläkirjeen kirjoittajille ja lukijoille !